

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/187/2014
Identifikačné číslo spisu:	8014200887
Dátum vydania rozhodnutia:	30.03.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8014200887.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Judity Kokolevskej v právnej veci navrhovateľa JUDr. R. Z., bytom W., proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 10. septembra 2014, č. k. 2Sd/61/2014-14, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 10. septembra 2014, č. k. 2Sd/61/2014-14, p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 10. septembra 2014, č. k. 2Sd/61/2014-14, zrušil rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X z 22. mája 2014, ktorým odporkyňa podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť o starobný dôchodok zo dňa 19. decembra 2013, ktorou si navrhovateľ uplatnil nárok na starobný dôchodok od X. E. XXXX a vec vrátil odporkyni na ďalšie konanie. Náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že rozhodnutím z 22. mája 2014 odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku od X. E. XXXX s odôvodnením, že ku dňu X. E. XXXX., kedy dovŕšil 62 rokov veku, nezískal 15 rokov obdobia dôchodkového poistenia, lebo vo všeobecnom systéme dôchodkového zabezpečenia získal len 4 roky a 213 dní obdobia dôchodkového poistenia a obdobie výkonu služby colníka mu nebolo možné v zmysle § 60 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. zohľadniť ako obdobie dôchodkového poistenia, pretože ho navrhovateľ získal v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok. Krajský súd nepovažoval za správne, že odporkyňa na účely vzniku nároku na starobný dôchodok podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z. z. započítala len obdobie dôchodkového poistenia v civilnom zamestnaní a nezohľadnila dobu jeho dôchodkového poistenia získaného výkonom služby colníka, aj keď v inom systéme sociálneho zabezpečenia. S poukazom na čl. 33 ods. 2 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (č. 128) dospel k záveru, že

pre nárok na starobný dôchodok navrhovateľa je potrebné zohľadniť obdobie dôchodkového poistenia získané nielen vo všeobecnom, ale aj v osobitnom systéme dôchodkového zabezpečenia a až po takomto stanovení výšky starobného dôchodku možno sumu starobného dôchodku krátiť v pomernej časti zodpovedajúcej zhodnotenej dobe služby, maximálne však o výšku výsluhového dôchodku priznaného podľa zákona č. 328/2002 Z. z.

Rozsudok krajského súdu napadla odporkyňa včas podaným odvolaním. S názorom krajského súdu nesúhlasila z dôvodu, že navrhovateľovi nevznikol nárok na zníženie dôchodkového veku, pretože podľa potvrdenia Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky z 26. marca 2014 doba služby navrhovateľa nebola zaradená do zvýhodnenej (I. alebo II.) pracovnej kategórie, resp. kategórie funkcií. Podľa jej názoru, aj z ustálenej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vyplýva, že postup v súlade s čl. 33 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach sa vzťahuje len na tie situácie, keď poistenec získal dobu služby v I. alebo II. kategórii funkcií v potrebnom rozsahu a bol mu priznaný výsluhový príspevok, príspevok za službu alebo výsluhový dôchodok. Navrhovateľ však nezískal dobu služby vo zvýhodnenej kategórii a bol mu priznaný výsluhový dôchodok od 9. septembra 2005, na nárok ktorého mu bola zohľadnená doba služobného pomeru, ktorú nie je možné zhodnotiť pre vznik nároku na starobný dôchodok zo všeobecného systému poistenia. Podľa jej názoru rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. augusta 2012, sp. zn. 9So/138/2011, na ktorý poukazuje krajský súd vo svojom rozhodnutí, sa na prípad navrhovateľa nevzťahuje, pretože nevykonával zamestnanie zaradené do zvýhodnenej pracovnej kategórie ani do I. alebo II. kategórie funkcií. Z uvedených dôvodov odporkyňa namietla, že rozhodnutie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a preto navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X z 22. mája 2014 ako vecne správne potvrdil.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby ho odvolací súd potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie odporkyne nie je dôvodné.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku.

Medzi účastníkmi bola sporná otázka hodnotenia doby výkonu služby príslušníka colnej správy Slovenskej republiky pre nárok na starobný dôchodok.

Z obsahu spisov, vrátane administratívneho spisu odporkyne vyplýva, že žiadosťou z 19. decembra 2013 požiadal navrhovateľ o starobný dôchodok od X. E. XXXX, t. j. od dovŕšenia 62. roku veku. Rozhodnutím z 22. mája 2014 odporkyňa žiadosť navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku zamietla z dôvodu, že nebol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z. z. s tým, že doba výkonu služby príslušníka colnej správy mu nemohla byť zhodnotená podľa § 60 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z., pretože ju získal v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok a v civilnom zamestnaní získal len 4 roky a 213 dní obdobia dôchodkového poistenia.

Podľa § 65 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 10 rokov a dovŕšil dôchodkový vek. Dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca, ak tento zákon neustanovuje inak.

Navrhovateľ bol od 5. apríla 1971 v služobnom pomere príslušníka colnej správy Slovenskej republiky a po ukončení služobného pomeru mu bol rozhodnutím Colného riaditeľstva Slovenskej republiky zo dňa 22. septembra 2005, zn. 34250/2005-1462-2, podľa § 38 ods. 1, § 39 a § 68 ods. 2 písm. a/ zákona č. 328/2002 Z. z. od 9. septembra 2005 priznaný výsluhový dôchodok, pre priznanie ktorého mu bola zhodnotená doba základnej vojenskej služby od 01. apríla 1969 do 31. marca 1971 a doba služobného pomeru colníka od 05. apríla 1971 do 08. septembra 2005, celkom v rozsahu 36 rokov a 166 dní.

Podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 126 ak má alebo ak by mala inak chránená osoba nárok na dávku ustanovenú v tomto Dohovore, a ak dostáva inú peňažnú dávku sociálneho zabezpečenia za tú istú sociálnu udalosť, s výnimkou rodinných prídavkov, môžu sa dávky podľa tohto Dohovoru krátiť alebo zastaviť za určených podmienok a v určenom rozsahu za podmienky, že časť dávok, ktorá sa kráti alebo je zastavená, nepresahuje druhú dávku.

Výsluhový dôchodok, priznaný ako dávka sociálneho zabezpečenia podľa zákona č. 328/2002 Z. z. môže od dovŕšenia dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení (poistení) plniť funkciu starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho zabezpečenia (poistenia) len vtedy, ak jeho výška zodpovedá výške starobného dôchodku, primeranej dobe trvania služobného pomeru.

Pri určení výšky starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho zabezpečenia (poistenia) je potrebné do doby dôchodkového poistenia započítať aj doby, ktoré boli zhodnotené na účely príspevku za službu a v nich dosiahnuté hrubé zárobky a to bez ohľadu na skutočnosť, v akom rozsahu a v akej kategórii funkcií bola doba výkonu služby hodnotená. Až po takom stanovení výšky starobného dôchodku možno sumu starobného dôchodku krátiť v pomernej časti, zodpovedajúcej zhodnotenej dobe služby, najviac však o sumu výsluhového dôchodku.

Záver odporkyne, že postup v súlade s čl. 33 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach sa vzťahuje len na tie situácie, keď poistenec získal dobu služby v 1. alebo 2. kategórii funkcií v potrebnom rozsahu pre zachovanie nároku na zníženie dôchodkového veku, nie je správny a nevyplyva ani z doterajšej judikatúry najvyššieho súdu.

Odvolací súd dospel k záveru, že navrhovateľ splnil podmienku potrebnej doby dôchodkového poistenia vo všeobecnom (4 roky) a osobitnom systéme dôchodkového zabezpečenia (36 rokov) spolu v rozsahu viac ako 15 rokov, dňom dovŕšenia 62 rokov podľa § 65 ods.1 zákona č. 461/2003 Z. z. Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľovi bol od 9. septembra 2005 priznaný výsluhový dôchodok, ktorý po dovŕšení dôchodkového veku pre vznik nároku na starobný dôchodok zo všeobecného systému dôchodkového zabezpečenia (poistenia) má charakter dávky v starobe, v súlade s článkom 33 Dohovoru č. 128 o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach, vyhláseného v Zbierke zákonov pod č. 416/1991 Zb., starobný dôchodok navrhovateľa možno iba krátiť a to primerane k počtu skončených rokov doby trvania jeho služby colníka, rozhodujúcich pre výšku výsluhového dôchodku podľa § 39 zákona č. 328/2002 Z. z.

Rozhodnutie odporkyne preto považoval za nesúladné so zákonom, a preto podľa § 250ja ods. 3 veta druhá v spojení s § 219 O.s.p. rozsudok krajského súdu potvrdil.

V ďalšom konaní odporkyňa rozhodne o priznaní starobného dôchodku, pričom je viazaná právnym názorom súdu (§ 250ja ods. 7 O.s.p.).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 O.s.p. a účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo úspešnému navrhovateľovi ani odporkyni žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.